

Protestant sau catolic?

Dennis Priebe

În ultimii câțiva ani, adventiștilor de ziua a șaptea li s-a propus o provocare. Oare știm noi cu adevărat că suntem protestanți prin felul în care înțelegem Evanghelia, sau suntem mai mult catolici, decât protestanți? Aceasta nu este o provocare minoră, deoarece modalitatea catolică de a fi mântuit este categoric nebiblică, iar dacă aderăm la Evanghelia catolică fără să ne dăm seama, cu siguranță avem câteva înțelegeri greșite și chiar periculoase cu privire la Evanghelie. Trebuie să știm dacă Evanghelia noastră este biblică, sau dacă este o versiune denaturată, contrafăcută a Evangheliei.

Provocarea

Într-un articol din Review, ni s-a dat un scurt chestionar pentru a verifica înțelegerea noastră cu privire la felul în care este mântuit un om. Întrebările au fost împărțite prin numere impare și pare, care urmau a fi indicate în declarațiile model de mai jos:

Impar: „Statutul nostru corect înaintea lui Dumnezeu se bazează în exclusivitate pe ceea ce a făcut Hristos pentru noi. Adevărat sau fals?”

Par: „Statutul nostru corect înaintea lui Dumnezeu se bazează pe ceea ce a făcut Hristos pentru noi și în noi. Adevărat sau fals?”

Impar: „Noi suntem îndreptățiți numai prin meritele lui Isus Hristos. Adevărat sau fals?”

Par: „Noi suntem îndreptățiți de Dumnezeu prin meritele lui Hristos și prin lucrarea Duhului Său Sfânt în viața noastră. Adevărat sau fals?”

Impar: „Dumnezeu ne acordă un statut corect înaintea Lui, considerându-ne neprihăniți în ochii Săi. Adevărat sau fals?”

Par: „Dumnezeu ne acordă un statut corect înaintea Lui, făcându-ne realmente neprihăniți în ochii Săi. Adevărat sau fals?”

Impar: „După acceptarea neprihănirii lui Hristos, credinciosul experimentează nașterea din nou, care are ca rezultat o viață și un caracter schimbat. Adevărat sau fals?”

Par: „După ce trăim experiența nașterii din nou, prin care viața și caracterul unui om sunt schimbate, acel om urmează a fi îndreptățit înaintea lui Dumnezeu. Adevărat sau fals?

După aceste întrebări, autorul a explicat ideea din chestionar.

„Dacă ați răspuns 'adevărat' la toate întrebările cu numere impare și 'fals' la toate întrebările cu numere pare, atunci vă încadrați în categoria punctelor de vedere protestante clasice. Pe de altă parte, dacă ați răspuns 'adevărat' la toate întrebările cu numere impare, sunteți înclinați, cel puțin într-o anumită măsură, spre învățătura pe care romano-catolicismul a adoptat-o de la Conciliul din Trent, din secolul al șaisprezecelea”.

Cu toate acestea, problema cea mai importantă este: Care dintre aceste declarații reflectă învățătura Bibliei cu privire la modul în care sunt mântuiți oamenii? Autorul continuă: „Toate declarațiile cu numere impare au reflectat învățătura Bibliei, care spune că statutul nostru corect înaintea lui Dumnezeu nu se bazează pe ceva ce putem noi să facem – nici chiar pe ceva ce Dumnezeu poate să facă în noi – ci în exclusivitate pe ceea ce a făcut Hristos în locul nostru, prin viața și moartea Sa. Prin contrast, declarațiile cu numere pare reflectă ideea că statutul nostru corect înaintea lui Dumnezeu nu se bazează doar pe meritele lui Hristos, care ne sunt atribuite sau creditate, ci și pe ceea ce Dumnezeu face în viața noastră. Această a doua poziție a fost atrăgătoare pentru câteva grupări creștine, din care fac parte romano-catolicii (și unii adventiști).... În dorința de a accentua sfințenia lui Dumnezeu și înaltele Sale așteptări de la poporul Său, mulți credincioși sinceri sunt atrași de idei care nu sunt susținute de Scriptură” (Clifford Goldstein, *Adventist Review*, 23 septembrie, 1999).

Într-un articol ulterior din *Review*, autorul a dezvoltat modul său de a înțelege adevărata Evanghelie. „De la Reformațiune, Luther și aproape toți protestanții au insistat asupra faptului că îndreptățirea prin credință este un act prin care Dumnezeu ne declară neprihăniți.... Reformatorii au susținut că îndreptățirea era ceva ce Dumnezeu face pentru noi, nu în noi – o deosebire crucială.... Noi suntem îndreptățiți numai prin ceea ce a făcut Hristos pentru noi, separat de noi, în afara noastră.... Protestanții înțeleg 'harul îndreptățirii' ca fiind pur și simplu o declarație legală; pentru Roma, îndreptățirea este un proces de înnoire interioară, ceva ce are loc în noi” (Clifford Goldstein, *Adventist Review*, 22 iunie, 2000).

Un alt autor ajunge la aceleași concluzii într-un articol anterior din *Review*. „Simplu spus, Roma papală înlocuiește îndreptățirea primită în exclusivitate prin credință, prin care cel păcătos este considerat sau recunoscut ca fiind neprihănit datorită lui Hristos, cu o îndreptățire care îl face pe cel păcătos să fie

neprihănit, printr-un har interior, sfințitor sau transformator. Prin acest har transformator, cel păcătos este declarat a fi îndreptățit.... Altfel spus, Roma susține că păcătosul este îndreptățit datorită lucrării pe care harul o îndeplinește în interiorul lui” (Woodrow Whidden, *Adventist Review*, 25 mai, 2000).

O istorie recentă

Cu aproximativ douăzeci de ani în urmă, Desmond Ford a conceput o provocare serioasă la adresa câtorva puncte de credință adventistă, inclusiv îndreptățirea prin credință. Pentru a susține poziția lui, un cleric anglican a scris o carte care tratează conflictul continuu cu privire la neprihănirea prin credință în Biserica Adventistă. Analiza lui cu privire la îndreptățire este următoarea: „În timp ce Roma a susținut că îndreptățirea înseamnă a-l face drept pe cel credincios, prin lucrarea unei înnoiri interioare a inimii lui, reformatorii au susținut că îndreptățirea este declarația lui Dumnezeu care afirmă un credincios este drept în exclusivitate pe temeiul neprihănirii lui Hristos, care se află în afara credinciosului” (Geoffrey Paxton, *The Shaking of Adventism*, Zenith Publishers, Wilmington, DE, 1977, p.39).

Acuzația lui era că a ne concentra asupra „locuirii lăuntrice a lui Hristos înseamnă a abandona doctrina Reformațiunii cu privire la îndreptățire” (Ibid., p.42). „Harul lui Dumnezeu se referă întotdeauna la Dumnezeu și niciodată la ceea ce se află în inima credinciosului” (Ibid., p.40).

Se pare că aceeași provocare a fost adresată în a doua parte a anilor 70, de către un teolog reformat. Atunci, au fost prezentate aceleași probleme, iar nouă ni s-a cerut să alegem între Evanghelia protestantă și Evanghelia catolică. Provocarea este simplă și fundamentală. Dacă credem într-o lucrare interioară a harului ca fiind necesară pentru mântuire și precede mântuirea, se va spune că suntem catolici. Dacă credem că mântuirea constă în faptul că Hristos ne declară neprihăniți, printr-o declarație legală, se va spune că suntem protestanți.

Îndreptățirea în Biblie

Primul loc spre care trebuie să ne îndreptăm este Scriptura, iar apoi Spiritul Profetic. Atunci când tragem vreo concluzie cu privire la un subiect așa de important cum este mântuirea, singurele surse sigure sunt cele inspirate.

Declarația clasică a apostolului Pavel se află în Romani 5,1: „Deci, fiindcă suntem socotiți neprihăniți, prin credință, avem pace cu Dumnezeu, prin Domnul nostru Isus Hristos”. Contextul din Romani 3-5 vorbește

cu claritate despre îndreptățire, care produce întotdeauna pace în inimă, deoarece suntem împăcați cu Dumnezeu. Romani 4,7.8 descrie ce se întâmplă în îndreptățire. „Ferice de aceia ale căror fărădelegi sunt iertate, și ale căror păcate sunt acoperite! Ferice de omul, căruia nu-i ține Domnul în seamă păcatul!” Prin urmare, îndreptățirea este iertarea păcatelor, acoperirea păcatelor, a nu ține seama de păcatul celui credincios.

Ellen White explică semnificația acestei iertări. „Iertarea lui Dumnezeu nu este doar un simplu act juridic, prin care El ne eliberează de condamnare.... Este revărsarea unei iubiri răscumpărătoare care transformă inima. David a avut o concepție corectă despre iertare, când s-a rugat: 'Zidește în mine o inimă curată, Dumnezeule, pune în mine un duh nou și statornic!' (Psalmi 51,10) (*Cugetări de pe Muntele fericirilor*, p.114). Observați foarte atent că iertarea este un act juridic – o declarație legală – dar nu se reduce la acest fapt. Iertarea este transformarea inimii – o lucrare interioară. Este crearea unei inimi și unui spirit nou înăuntrul nostru.

Într-o declarație similară, citim: „A fi iertat în modul în care iartă Hristos nu înseamnă doar a fi iertați, ci a fi înnoiți în duhul minții noastre. Domnul spune: 'Vă voi da o inimă nouă'" (*Review and Herald*, 19 august, 1890). Iertarea păcatului nu este urmată de înnoire – ea este înnoirea. Iertarea înseamnă o inimă nouă. Nu există nicio deosebire între iertare, înnoire și transformare. Toate descriu același act al lui Dumnezeu, pe care noi îl cunoaștem cel mai bine ca fiind îndreptățirea.

În Tit 3,5-7, avem o descriere foarte clară a îndreptățirii. „El ne-a mântuit, nu pentru faptele, făcute de noi în neprihănire, ci pentru îndurarea Lui, prin spălarea nașterii din nou și prin înnoirea făcută de Duhul Sfânt, pe care L-a vărsat din belșug peste noi, prin Isus Hristos, Mântuitorul nostru; pentru ca, odată socotiți neprihăniți prin harul Lui, să ne facem, în nădejde, moștenitori ai vieții veșnice”. Cum ne mântuiește Isus? Prin nașterea din nou și înnoirea inimii săvârșită de Duhul Sfânt. Observați că Duhul Sfânt este implicat direct în această experiență mântuitoare. Acest proces de înnoire duce la îndreptățire. (S-a sugerat că îndreptățirea din versetul 7, de fapt, precede înnoirea din versetul 5. Totuși, în versetul 5, înnoirea este metoda prin care Dumnezeu „ne-a mântuit”. Oare vrem noi realmente să sugerăm că îndreptățirea are loc înainte de a fi mântuiți? Acest fapt ar distruge locul crucial al îndreptățirii în procesul mântuirii). În mod clar, aceste versete spun că înnoirea și nașterea din nou sunt metodele prin care Dumnezeu ne mântuiește și ne îndreptățește. Îndreptățirea este mult mai mult decât o declarație legală sau o declarație prin care suntem considerați neprihăniți.

1 Corinteni 6,11 prezintă o perspectivă unică asupra procesului mântuirii: „Și așa erați unii din voi! Dar ați fost spălați, ați fost sfințiți, ați fost socotiți neprihăniți în Numele Domnului Isus Hristos, și prin Duhul Dumnezeului nostru”. Oare a fost Pavel puțin cam încurcat în ordinea evenimentelor aici? Probabil că în mintea noastră logică occidentală, noi am creat o succesiune rigidă, care nu se vede întotdeauna în Scriptură. Poate că apostolul Pavel încearcă să ne spună că spălarea și sfințirea și îndreptățirea sunt mai degrabă asemănătoare, decât diferite. Ele descriu un proces unitar al mântuirii. Nicio parte nu este mai importantă sau necesară decât celelalte în vederea mântuirii. Încă odată, vedem că mântuirea este o lucrare interioară, îndeplinită de Duhul Sfânt.

În Romani 8,1.9.10, se află câteva declarații paralele interesante. „Acum dar nu este nici o osândire pentru cei ce sunt în Hristos Isus, care nu trăiesc după îndemnul firi pământești, ci după îndemnul Duhului.... Voi însă nu mai sunteți pământești, ci duhovnicești, dacă Duhul lui Dumnezeu locuiește în adevăr în voi. Dacă n-are cineva Duhul lui Hristos, nu este al Lui. Și dacă Hristos este în voi, trupul vostru, da, este supus morții, din pricina păcatului; dar duhul vostru este viu, din pricina neprihănirii”. A fi „în Isus Hristos” înseamnă a fi „în Duhul”, adică Duhul care locuiește „în voi”, ceea ce înseamnă de asemenea că „Hristos este în voi”. Toate aceste expresii descriu același proces al mântuirii ce are loc în persoana care crede în Isus. A împărți aceste concepte pe categorii și a spune că unele ne îndreptățesc, iar altele sunt doar rezultatul îndreptățirii, înseamnă a răstălmăci cuvintele Scripturii, în scopul de a se potrivi cu ideile noastre teologice preconcepute.

În paragraful următor, avem o descriere frumoasă a procesului convertirii: „Când cel păcătos, atras de puterea lui Hristos, se apropie de crucea înălțată și se aruncă la pământ înaintea ei, are loc o nouă creațiune. El primește o inimă nouă. El ajunge o făptură nouă în Hristos Isus.... Dumnezeu Însuși este Acela care `socotește neprihănit pe cel ce crede în Isus” (*Parabolele Duhului Hristos*, p.163). În clipa în care cel păcătos se predă, încrezându-se în moartea ispășitoare a lui Hristos, Dumnezeu îl face pe cel păcătos să fie o făptură nouă cu o inimă nouă, iar acest întreg proces este descris ca fiind îndreptățirea.

„Prin primirea neprihănirii Sale atribuite, prin puterea transformatoare a Duhului Sfânt” (*SDA Bible Commentary*, vol.6, p.1098). Aici, avem o combinație de termeni care sunt separați strict în scrierile teologice actuale cu privire la acest subiect. Atribuirea este încadrată în procesul îndreptățirii, în timp ce transformarea este încadrată în procesul sfințirii. Totuși, în propoziția aceasta, aflăm că noi primim neprihănirea atribuită (îndreptățirea), prin procesul de transformare săvârșit de Duhul Sfânt. Singura noastră concluzie posibilă este că transformarea și îndreptățirea sunt unul și același lucru.

Probabil că următoarea este cea mai clară dintre toate declarațiile: „După ce ne-a făcut neprihăniți prin neprihănirea atribuită a lui Hristos, Dumnezeu ne declară drepti” (*Selected Messages*, vol.1, p.394). Este important să observăm aici că gândirea populară actuală ar reformula această declarație astfel: „După ce ne-a declarat neprihăniți, prin neprihănirea atribuită a lui Hristos, Dumnezeu ne face drepti”. Felul în care este formulată de Ellen White este total inacceptabil pentru aceia care pun la îndoială în prezent concepția adventistă îndelung susținută cu privire la Evanghelie. Ellen White se exprimă prea clar pentru a fi înțeleasă greșit. Mai întâi, Dumnezeu ne face neprihăniți în interior (ceea ce este neprihănirea atribuită), iar apoi ne declară drepti sau neprihăniți. Dumnezeu pur și simplu declară ceea ce a făcut deja.

Capitolul cel mai renumit cu privire la convertire din Biblie este Ioan 3. Să căutăm câteva paralele în versetele 14,15,3 și 6. „Și, după cum a înălțat Moise șarpele în pustie, tot așa trebuie să fie înălțat și Fiul omului, pentru ca oricine crede în El să nu piară, ci să aibă viața veșnică.... Dacă un om nu se naște din nou, nu poate vedea Împărăția lui Dumnezeu.... Ce este născut din carne, este carne, și ce este născut din Duh, este duh”. În aceste versete, primirea vieții veșnice vine numai prin nașterea din nou, iar nașterea din nou vine numai prin lucrarea Duhului Sfânt. Acesta este în totalitate un proces de transformare interioară.

Mai sunt și alte paralele în Efeseni 4,22-24. „Cu privire la felul vostru de viață din trecut, să vă dezbrăcați de omul cel vechi care se strică după poftele înșelătoare; și să vă înnoiți în duhul minții voastre, și să vă îmbrăcați în omul cel nou, făcut după chipul lui Dumnezeu, de o neprihănire și sfințenie pe care o dă adevărul”. Când părăsim starea de „om vechi”, care este un alt termen pentru a descrie starea de păcătoși pierduți, noi suntem creați ca „oameni noi”, ceea ce înseamnă a fi înnoiți în duhul minții noastre. Biblia descrie cu consecvență schimbarea de la statutul de om „pierdut” la cel de om „mântuit” în calitate de făptură nouă, născut din nou, ceea ce constituie întotdeauna un proces interior.

Mai sunt și alte paralele în Galateni 2,16.20. „Totuși, fiindcă știm că omul nu este socotit neprihănit, prin faptele Legii, ci numai prin credința în Isus Hristos, am crezut și noi în Hristos Isus, ca să fim socotiți neprihăniți prin credința în Hristos, iar nu prin faptele Legii; pentru că nimeni nu va fi socotit neprihănit prin faptele Legii.... Am fost răstignit împreună cu Hristos, și trăiesc... dar nu mai trăiesc eu, ci Hristos trăiește în mine. Și viața, pe care o trăiesc acum în trup, o trăiesc în credința în Fiul lui Dumnezeu, care m-a iubit și S-a dat pe Sine însuși pentru mine”. Aici avem cea mai puternică declarație posibilă a lui Pavel, care spune că suntem îndreptățiți numai prin credință, și niciodată prin fapte. Apoi, el descrie acest fapt ca fiind o răstignire și o viață nouă în Hristos. Prin urmare, a fi îndreptățit este egal cu a fi răstignit împreună cu

Hristos și cu faptul că Hristos trăiește în tine. Toți acești termeni înseamnă exact același lucru – schimbarea de la statutul de om pierdut, la cel de om mântuit.

În Galateni 3,11.2.3 se află o înțelegere și mai profundă. „Și că nimeni nu este socotit neprihănit înaintea lui Dumnezeu, prin Lege, este învederat, căci `cel neprihănit prin credință va trăi’....

„Iată numai ce voiesc să știu de la voi: prin faptele Legii ați primit voi Duhul, ori prin auzirea credinței? Sunteți așa de nechibzuiți? După ce ați început prin Duhul, vreți acum să sfârșiți prin firea pământească?” Duhul Sfânt este foarte implicat în procesul îndreptățirii. El începe lucrarea îndreptățirii prin credință, care face automat ca îndreptățirea să fie un proces lăuntric.

Îndreptățirea în concepția reformatorilor

În provocarea care ne-a fost adresată, ni s-a spus că reformatorii protestanți au crezut și au susținut declarațiile cu numere impare, în timp ce Biserica Catolică a susținut declarațiile cu numere pare. Suntem asigurați cu privire la „concepția matură despre îndreptățire” pe care a avut-o Luther, și anume că aceasta este atribuirea forensică sau legală a neprihănirii lui Hristos acordată credinciosului pocăit” (Hans LaRondelle, *Ministry*, noiembrie, 2000). „A fi iertat și a fi făcut drept se contrazic una pe alta” (Hans Heinz, *Ministry*, noiembrie 2000). Ni se spune că Luther și ceilalți reformatori au crezut în îndreptățire ca fiind o declarație legală, a considera pe cineva neprihănit, mai degrabă decât a-l face să fie neprihănit. Să vedem câteva declarații reprezentative ale lui Martin Luther.

„... această mișcare a îndreptățirii este lucrarea lui Dumnezeu în noi” (*Luther’s Works*, Concordia Publishing House, Saint Louis, 1963, vol.34, p.177 [1536]).

„Prin urmare, El ne atrage la Sine și ne transformă.... Acesta este modul în care, în Romani 5, `Suntem îndreptățiți prin credință’” (LW, vol.32, p.235-236 [1521]).

„Prin urmare, Hristos, care este primit prin credință și care trăiește în inimă, este adevărata neprihănire creștină, pe baza căreia Dumnezeu ne consideră neprihăniți și ne acordă viața veșnică” (LW, vol.26, p.129-130).

„Dar, atât cât privește îndreptățirea, Hristos și eu trebuie să fim atât de strâns uniți, încât El trăiește în mine și eu în El.... Credința trebuie să fie prezentată corect, și anume, că prin ea sunteți atât de cimentăți

în Hristos, încât El și voi sunteți o singură persoană, care nu poate fi separată... Această credință mă unește cu Hristos mai profund decât un soț este unit cu soția lui” (LW, vol.26, p.167-168).

„Așadar, ce anume îndreptățește... Duhul Sfânt este cel care îndreptățește” (LW, vol.26, p.208 [1535]).

„Credința această vă îndreptățește; ea Îl va face pe Hristos să locuiască, să trăiască și să domnească în voi” (LW, vol.27, p.172 [1519]).

La începutul predicilor lui despre Ioan 3, Luther a spus: „Acest capitol accentuează mai presus de orice altceva acel subiect sublim: credința în Hristos, singura care ne îndreptățește înaintea lui Dumnezeu” (LW, vol.22, p.275).

John Calvin a scris: „Prin faptul că ne îndreptățește, Hristos ajunge să fie al nostru, printr-o unire fundamentală și... esența naturii divine ne umple în interior” (*Institutes of the Christian Religion*, Eerdmans Pub.Co., Grand Rapids, MI, 1975, vol.3, sect.11, #5).

Toate aceste declarații ne spun același lucru elementar. Îndreptățirea ne transformă. Când Hristos locuiește în inimă, Dumnezeu ne consideră neprihăniți. Îndreptățirea înseamnă că Hristos locuiește în mine, iar eu locuiesc în El. Credința ne cimentează în Hristos, așa încât nu mai putem fi separați. Îndreptățirea este săvârșită de către Duhul Sfânt. Experiența nașterii din nou este îndreptățirea. Toate aceste declarații accentuează neprihănirea interioară ca fiind esența îndreptățirii, și totuși ni se spune că acea concepție matură a lui Luther cu privire la îndreptățire este „atribuirea legală a neprihănirii lui Hristos în dreptul credinciosului pocăit”.

Cum a apărut această înțelegere greșită? De ce avem un tablou greșit cu privire la ce anume au crezut majoritatea reformatoarelor? Probabil că aceasta ar putea fi cheia: „Cu timpul, luteranii a început să facă o deosebire din ce în ce mai precisă între evenimentul de a fi declarat neprihănit (îndreptățirea) și procesul prin care suntem făcuți neprihăniți (sfințirea, nașterea din nou)” (Raoul Dederen, *Ministry*, noiembrie, 2000). Cei care l-au urmat pe Luther au fost aceia care au început să facă o deosebire precisă între faptul de a fi declarat neprihănit și faptul de a fi făcut neprihănit.

Un alt teolog se exprimă chiar și mai clar: „Concepția lui Luther despre îndreptățire, concepția lui cu privire la prezența lui Hristos în cel credincios... toate au fost respinse ori modificate radical de către cei ce l-au urmat” (Alister McGrath, *Iustitia Dei: A History of the Christian Doctrine of Justification*, vol.2, p.32).

McGrath descrie cu precizie modul în care s-a întâmplat acest lucru: Melancton a promovat îndreptățirea exclusiv legală (Ibid, p.23-26). Martin Chemnitz l-a apărat pe Luther împotriva atacurilor catolice, iar el a urmat raționamentul lui Melancton. Chemnitz a spus că nu există nicio dovadă biblică pentru o neprihănire interiorizată. El a spus că „Hristos în voi” este o expresie figurativă, iar noi suntem considerați neprihăniți, chiar dacă nu suntem cu adevărat neprihăniți (Ibid., p.29). Luteranismul ortodox a ajuns să adopte această concepție a lui Chemnitz și, astfel, a respins poziția lui Luther (Ibid., p.44-45).

Prin urmare, vedem că focarul problemelor se află la aceia care l-au urmat pe Luther și au schimbat de-a lungul timpului ceea ce a susținut el cu adevărat. Îndreptățirea exclusiv legală este realmente o idee a luteranismului scolastic de după Reformațiune. Din nefericire, această înțelegere a îndreptățirii a devenit poziția standard a bisericilor și teologilor din zilele noastre. Acum, unii dintre gânditorii noștri adventiști de ziua a șaptea ne spun că aceasta este poziția biblică și poziția reformatoilor. Realitatea dură este că poziția aceasta (întrebările cu numere impare din chestionar) nu este nici biblică, nici protestantă. Este poziția care a ajuns să fie cunoscută în zilele noastre ca fiind poziția evanghelică și care constă într-un set bine definit de puncte de credință cu privire la modul în care funcționează mântuirea pentru creștini. Ceea ce chestionarul denumeste Evanghelia catolică (întrebările cu numere pare) este în realitate poziția biblică și protestantă.

Îndreptățirea în învățatura catolică

Așadar, care este adevărata poziție catolică referitoare la mântuire? De fapt, aceasta este exprimată foarte bine în articolele din *Review*, pe care le-am citat anterior. „Meritele lui Hristos... sunt realmente interiorizate în viața credinciosului, prin sacramentele administrate de Biserica Romano Catolică însăși. Roma susține că aceste merite mântuitoare nu rămân în afara noastră, ci ajung să fie ceva ce se întâmplă în interiorul unui om, o schimbare care îi dă acelui om merite înaintea lui Dumnezeu.... ‘Mânați de Duhul Sfânt’, spune Catehismul, ‘noi putem să merităm atât pentru noi înșine, cât și pentru alții, harurile necesare pentru a obține viața veșnică’...

‘Biserica afirmă că sacramentele Noului Legământ sunt necesare pentru mântuirea credincioșilor’... Sistemul romano-catolic se bazează pe concepția fundamentală că tot ce a făcut Hristos pentru un om este primit prin mijlocirea bisericii însăși. Cu alte cuvinte, mântuirea... le este distribuită credincioșilor numai prin intermediul bisericii, al sacramentelor și preoților ei” (Clifford Goldstein, *Adventist Review*, 22 iunie, 2000).

„Harul sfințitor al lui Dumnezeu este introdus în cel credincios, prin sacramentele bisericii.... Această neprihănire `introdusă`, interiorizată, formează baza meritorie pentru îndreptățirea credinciosului pocăit.... Calea catolică a mântuirii constă într-un sistem sacramental vast care consideră că harul este transmis prin mijlocirea sacramentelor administrate de către preoții hirotoniți. Sacramentele și preoții omenești... sunt canalele de transmitere a harului mântuitor” (Woodrow Whidden, *Adventist Review*, 25 mai, 2000).

Există câteva învățături catolice clare cu privire la mântuire, care au fost exprimate foarte bine în citatele de mai sus.

1) Harul lui Dumnezeu este introdus în cel credincios. Introducerea aceasta este asemănătoare cu ceea ce se întâmplă când are loc o transfuzie de sânge. Sângele altui om este introdus în sângele meu, așa încât devin una, și nu mai pot fi separate niciodată. Dumnezeu introduce neprihănirea Sa în noi, așa încât aceasta devine o parte inseparabilă în noi, iar apoi noi putem să folosim această neprihănire interiorizată (care acum este o parte din noi) pentru a asculta de Dumnezeu și pentru a săvârși fapte bune. Aceasta nu este o neprihănire împărtășită, care înseamnă că Dumnezeu ne împărtășește puterea și harul Său clipă de clipă, atâta vreme cât rămânem în legătură directă cu El. Dacă ne despărțim de El, legătura neprihănirii este ruptă, iar noi rămânem fără niciun fel de neprihănire. Noi nu avem o neprihănire interioară pe care putem să o folosim așa cum vrem.

2) Neprihănirea este introdusă în noi numai prin sacramente. Aceasta este concluzia finală crucială cu privire la mântuire. Noi nu putem să primim neprihănirea și îndreptățirea prin consacrarea față de Dumnezeu și prin mărturisirea păcatelor înaintea lui Hristos. Noi putem să primim harul lui Dumnezeu numai prin sacramentele bisericii, administrate de către preoți. Sacramentele îi transmit credinciosului realmente harul și neprihănirea lui Dumnezeu.

3) Pentru că avem o neprihănire care a fost introdusă în noi, avem merite înaintea lui Dumnezeu, iar faptele bune pe care le săvârșim prin această neprihănire interiorizată ne vor face să merităm viața veșnică.

4) Mântuirea este posibilă numai prin mijlocirea bisericii, prin lucrarea preoților. Este imposibil să fi mântuit printr-o apropiere personală de Dumnezeu, prin credință, pe baza ispășirii lui Hristos.

Aceasta este adevărata poziție catolică referitoare la neprihănirea prin credință. Ea nu vorbește despre locuirea lui Hristos în noi. Ea nu spune că a fi îndreptățit înseamnă a fi făcut neprihănit. Ea nu vorbește despre lucrarea Duhului Sfânt în noi, care ne conduce la îndreptățire. Ea nu vorbește despre nașterea din nou ca fiind necesară, înainte de a fi declarați neprihăniți de către Dumnezeu. Ea vorbește numai despre biserică, sacramente și preoție.

Ce se întâmplă de fapt?

Acum, ne întoarcem la chestionarul cu care a început acest articol. Poziția denumită ca fiind protestantă și biblică este în realitate poziția evanghelică, iar poziția denumită catolică este în realitate poziția protestantă și biblică. Adevărata poziție catolică este destul de diferită de oricare dintre întrebările aflate în chestionar. (În chestionarul original erau și alte întrebări care făceau o deosebire corectă între concepția protestantă și cea catolică, dar cele selectate sunt cele mai semnificative pentru studiul nostru.)

De ce merită toate aceste lucruri atenția noastră? Deoarece, dacă Evanghelia biblică este legată în totalitate de o experiență interioară, în care Duhul Sfânt ne face realmente să fim neprihăniți prin nașterea din nou, înainte ca noi să putem fi declarați neprihăniți, atunci suntem avertizați să stăm departe de ea învățătura ei, pentru că este catolică. Suntem avertizați împotriva Evangheliei biblice, sub pretenția că aceasta este o Evanghelică catolică. Mai mult, ni se spune că ar trebui să credem într-o altă Evanghelică, care în realitate este poziția evanghelică, sub pretenția că aceasta este Evanghelia biblică.

Aceasta este o amăgire foarte subtilă, deoarece face o legătură între învățătura evident distructivă și greșită a Bisericii Catolice cu privire la mântuire și adevărata Evanghelică a Bibliei. Suntem învățați să le respingem pe amândouă, pentru că una dintre ele este evident periculoasă. Ni se spune că îndreptățirea interioară și lucrarea Duhului Sfânt de a ne face neprihăniți, înainte de a fi declarați neprihăniți sunt unul și același lucru cu neprihănirea introdusă, interiorizată prin sacramente, merite și indulgențe. Prin intermediul unor articole atent concepute și al unui chestionar (în care cu greu știm care ar trebui să fie răspunsurile corecte) ni se spune să înlocuim Evanghelia biblică cu concepția evanghelică.

Deoarece, în concepția evanghelică, îndreptățirea este o declarație legală a iertării, și nu o schimbare propriu-zisă a inimii – schimbarea inimii urmând a avea loc în procesul sfințirii, despre care evanghelicii cred că nu se va încheia niciodată în viața aceasta – prin urmare îndreptățirea acoperă păcătoarea continuă, până la o anumită măsură. De fapt, ei consideră că este imposibil să încetăm a păcătuia, atâta vreme cât avem un trup muritor cu o natură păcătoasă.

Uneori, ne-am întrebat cum ar putea fi amăgiți chiar și „cei aleși”. În cele din urmă, mesajul adventist a fost așa de clar, întemeiat pe dovezi biblice atât de solide, încât amăgirea era aproape întru totul imposibilă. Iar apoi, au venit vânturile de învățătură care au bătut în jurul nostru în perioada ultimilor douăzeci de ani. Treptat, acele vânturi s-au infiltrat în biserica noastră la diferite nivele, până când ceea ce a fost respins imediat în anii precedenți, a ajuns să fie curentul principal de gândire la anumite nivele. Ni se spune că învățătura care a fost cândva învățătura adventistă ortodoxă cu privire la mântuire este în realitate catolică și periculoasă. Ni se spune că Evanghelia promovată de Ford, Brinsmead și Paxton în anii 1970 este adevărata Evangheliie pe care ar fi trebuit să o acceptăm atunci și, cu siguranță, pe care trebuie să o înțelegem corect astăzi. Vânturile amăgirii sunt foarte convingătoare și pot să-i spulbere cu ușurință pe „cei aleși” în zilele noastre.

Gânduri finale

Intenționez să concluzionez acest studiu cu câteva gânduri pătrunzătoare cu privire la ce anume se întâmplă în Biserica Adventistă din zilele noastre.

Aici avem de a face doar cu două curente distincte. Există un curent autentic al Evangheliei veșnice, așa cum este definită în Apocalipsa 14,7, și există curentul care se va constata a fi foarte îndrăgit și care constituie poziția evanghelică. Cele două curente sunt alcătuite din concepții absolut logice, impecabile și coerente, dar, așa cum spune Ellen White, oamenii încep de la premise greșite și adună tot ce poate să le susțină, iar protestantismul evanghelic a făcut exact acest lucru.

Aceste concepții s-au înrădăcinat deja în Biserica Baptistă, în Biserica lui Hristos, și chiar în alte grupări conservatoare. În mod incredibil, în prezent, ele pătrund adânc în Biserica Adventistă de Ziua a Șaptea!

În zilele noastre, dacă încercăm să integrăm în adventismul de ziua a șaptea unele dintre aceste idei păgâne, augustiniene, catolice, evanghelice și reformate, înseamnă că adventismul de ziua a șaptea a ajuns să fie „țara nimănui”.

Frații noștri de la Glacier View au greșit complet prin condamnarea escatologiei lui (Ford; interpretarea lui cu privire la timpul sfârșitului), dacă susțin soteriologia lui (concepțiile lui despre mântuire). Fie el a avut dreptate în ambele domenii, fie a greșit în ambele. Totuși, în mod

inexplicabil, cei care au condus dezbaterile de la Glacier View nu au înțeles situația suficient de bine, pentru a sesiza faptul că escatologia și soteriologia lui Ford au fost într-un tot ineluctabil.

Nu există nicio modalitate în care putem fi în siguranță, acceptând parțial poziția Evangheliei veșnice și parțial poziția evanghelică, deoarece ideile false vor câștiga întotdeauna în cele din urmă. Când adevărul și minciuna sunt combinate, în final, minciuna învinge.

Mulți predicatori adventiști de ziua a șaptea din zilele noastre prezintă un sistem teologic hibrid și au un amestec de Evanghelie veșnică și protestantism evanghelic.

De exemplu, să ne gândim la predicatorii care susțin concepția că Hristos a preluat natura noastră căzută, botezul credincioșilor la vârsta adultă și posibilitatea unei vieți creștine biruitoare. Aceste concepții sunt într-un tot inconsecvente cu concepțiile protestante evanghelice. Totuși, mulți dintre aceiași predicatori vor prezenta predici consecvente cu concepțiile evanghelice: o mântuire primită în exclusivitate prin îndreptățire, păcatele nu ne despart de Dumnezeu, concepția că omul din Romani 7 este un om convertit.

Când încearcă să combine învățăturile lor evanghelice cu părți din Evanghelia veșnică, acești predicatori prezintă o Evanghelie inconsecventă. Nu este logic să combini aceste două categorii de învățături. Totuși, majoritatea dintre noi pur și simplu nu au suficientă pricepere și experiență pentru a sesiza astfel de inconsecvențe, iar ca urmare membrii cu o varietate amplă de înțelegeri diferite vor prelua din predici ceea ce cred ei și vor declara că totul este – o Evanghelie minunată.

Cu cât vom neglija mai mult studiul Cuvântului lui Dumnezeu, ca adventiști de ziua a șaptea, cu cât mai mare va fi incapacitatea noastră de a sesiza lipsa de consecvență din prezentări – fie din predici, fie din cărți (Colin Standish, *Our Firm Foundation*, noiembrie, 1996).

Realitatea este că, atunci când nu sesizăm inconsecvențele din învățături, nu vom sesiza nici inconsecvențele din domeniul practic. Confuzia noastră în domeniul doctrinei conduce la confuzie în domeniul stilului de închinare, al metodelor de creștere a bisericii, al muzicii, amuzamentului, standardelor bisericii, și așa mai departe.

Probabil că una dintre cele mai bune concluzii ale acestui articol este îndemnul apostolului Pavel din Efeseni 4,13-15: „Până vom ajunge toți la unirea credinței și a cunoștinței Fiului lui Dumnezeu, la starea de om

mare, la înălțimea staturii plinătății lui Hristos; ca să nu mai fim copii, plutind înapoi și încolo, purtați de orice vânt de învățătură, prin viclenia oamenilor și prin șiretenia lor în mijloacele de amăgire; ci, credincioși adevărului, în dragoste, să creștem în toate privințele, ca să ajungem la Cel ce este Capul, Hristos”.